

ERSO
PEASPONSOR

E · R · · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

EESTI RIIKLIK
SÜMFOONIA-
ORKESTER

VIUL
TRIIN
RUUBEL

DIRIGENT
PAAVO JÄRVI

Paavo Järvi ja Triin Ruubel

2 | JUUNI
ESTONIA KONTSERDISAAL
2023

HOOLAIA
SUURSPONSOR

LIVIKO
— ERSO 2023 —

BioBlock®

REYAL CAFE

RADISSON COLLECTION
TALLINN

PAKEND & PRINT
ERSO TRÜMPEKUS 2022-2023

Postimees
MEEDIAPARTNER

E · R · · O

 iute

ELAV
INSPIREERIV
RIKASTAV

Eesti muusikat viivad üheskoos
maailma ERSO ja fintech IUTE

E · R · · O

PAAVO JÄRVI JA
TRIIN RUUBEL

TRIIN RUUBEL viul
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Orkestri kontsertmeister Marta Spärniņa
Dirigent PAAVO JÄRVI

kell 19 – sümfooniakontsert

TRIIN RUUBEL viiul

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Orkestri kontsertmeister Marta Spärniņa

Dirigent PAAVO JÄRVI

Edward Elgar (1857—1934)

Viiulikontsert h-moll, op. 61 (1905—1910)

Allegro

Andante

Allegro molto

vaheaeg

César Franck (1822—1890)

Sümfoonia d-moll (1888)

Lento — Allegro non troppo

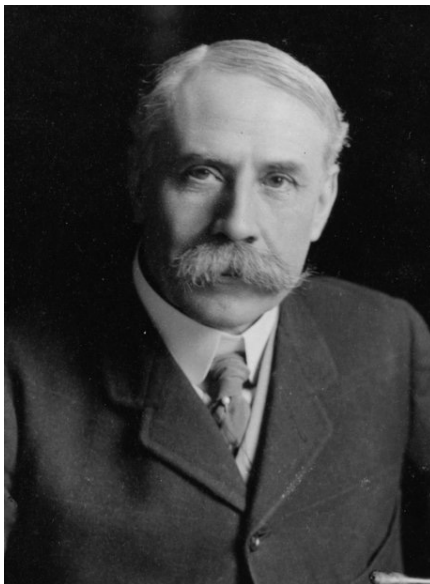
Allegretto

Allegro non troppo

Kontserdist teevad otseülekanne Klassikaraadio ja ERSO TV (erso.tv),
salvestised on ka järelkuulatavad ja -vaadatavad.

Edward Elgar (1857—1934)
Viiulikontsert h-moll, op. 61
(1905—1910)

19. ja 20. sajandi vahetusel inglise muusikas esile kerkinud hilisromantikust helilooja **Sir Edward Elgar** on Henry Purcelli, Ralph Vaughan Williamsi ja Benjamin Britteni kõrval rahvusliku muusikaloo suurimaid nimesid. Tema helitööde hulgas on enim tuntust pälvinud just orkestriteosed, sh kaks sümfooniat, „Enigma variatsioonid“, viiuli- ja tšellokontsert; samuti neli oratooriumi ja teised vokaal-sümfoonilised teosed. Elgari loomingulise karjääri kulminat-

Edward Elgar.

siooniks kujunes briti ajaloo edvardiaanliku ajastuna tuntud 20. sajandi esimene kümnend (Edward VII valitsusaeg). Selle perioodi olulisemate oopuste seas on teine sümfoonia, vokaalsümfooniline teos „The Music Makers“ ning **viiulikontsert h-moll, op. 61** — Elgari üks pikemaid ja otsekohe kuulsuse saavutanud orkestriteoseid, mida võib ühtlasi nimetada viimaseks väljapaistvaks klassikalises stiilis viiulikontserdik. Hoolimata sellest, et helilooja oli oma kuulsuse seniidis — 1904. aastal pälvis ta muuhulgas aadlitiitli — on kõik kolm teost väga isiklikku laadi, peegeldades ajastu asemel pigem ühe inimese individuaalseid otsinguid, tundeid ja sisemisi vastuolusid. Helilooja ise on tunnistanud ühes kirjas, et on neis „kirjutanud välja oma hinge“.

Viiulikontserdi komponeerimise ajendajaks oli Elgari kaasaegne, maailmakuulus viuldaja Fritz Kreisler (1875—1962), kes hindas heliloojat väga kõrgelt, kinnitades 1905. aastal ajalehele Hereford Times:

„Kui soovite teada, keda pean suurimaks elavaks heliloojaks, ütlen kõhkluseta, Elgar. Venemaa, Skandinaavia, minu enda kodumaa või ükski teine rahvas ei suuda kedagi temasarnast sünnitada... soovin, et Elgar kirjutaks midagi viiulile. Ta võiks seda teha ja see oleks kahtlemata midagi mõjusat.“

Peatselt tuli Kreislerilt ka konkreetne ettepanek teose loomiseks ning Elgar alustaski kontserdi visandamist, kuid mitmed muud tööülesanded, sh kohustus anda Birminghami ülikooli professorina loenguid, panid loomeprotsessi pausile. Komponeerimine jätkus alles 1909. aastal, kui tuli ametlik tellimus muusikaühingult The Royal Philharmonic Society of London. Töökulu intensiivsusest ja sellega kaasnenud vastandlike tunnete laviinist räägivad mitmed päevikute sissekanded ja kirjad, näiteks kirjutab Elgari abikaasa Alice aprillis 1909, et „E. on vallatud oma uue teose, viiulikontserdiga“. Helilooja ise tunnistab mais, et kontsert on „liiga emotsionaalne, kuid ma armastan seda“. Viiulikontsert tõuseb Elgari loomingus tõepoolest erandlikult esile teosena, millesse helilooja oli varjamatult kiindunud ning selle suhtumise kõige eredamaks väljenduseks on ehk Elgari soov, et motiiv *Andante*'st oleks graveeritud tema hauaplaadile. Komponeerimise käigus konsulteeris Elgar Londoni sümfooniaorkestri juhtfiguuri, viiuldaja William Henry Reediga, kes andis nõu sõrmestuse, poognavõtete ja passaažide osas.

Viiulikontserdi triumfaalne esiettekanne Londoni sümfooniaorkestriga 10. novembril 1910 Kreisleri soleerimisel ning helilooja enda juhatamisel oli Elgari karjääri üks tippphetki — teda olevat ette kutsutud 15 korda ning ka solist sai tormiliste ovatsioonide osaliseks. Kontsert muutus kohe erakordselt populaarseks ning Kreisler esitas seda seejärel arvukalt mitmel pool üle maailma, kuid huvitaval kombel keeldus teose salvestamisest. Seetõttu soleeris 1932. aasta legendaarsel salvestisel hoopis tollal 16-aastane tõusev täht Yehudi Menuhin.

Hulgaliselt tähelepanu on pälvinud viiulikontserdi hispaaniakeelne pealkiri „Aquí está encerrada el alma de.....“, mis tuleneb prantsuse kirjaniku Alain-René Lesage'i romaanist „Gil Blas“ ning tähendab tõlkes „Siin on talletatud hing“. Elgari lisatud viis punkti peegeldavad helilooja erilist armastust mõistatuste vastu ning on toonud kaasa arvukaid oletusi, keda helilooja silmas pidas. Kõige tõenäolisemalt viitas Elgar Alice Stuart-Wortley'le, helilooja lähedasele sõbrale ja muusale hüüdnimega „Windflower“. Helilooja olevat kirjades naisele nimetanud teost „meie kontserdiks“. Ent pakutud on ka Julia Worthingtoni nime, kelle majas Elgar kontserdi osaliselt komponeeris; kunagist kihlatut Helen Weaverit ja lõpuks ka Elgari enda abikaasat Alice'it.

Oma viiulikontserdis on Elgar ühendanud instrumentaalkontserdile iseloomuliku väljapoole suunatud virtuoossuse sisekaemusliku lüüriilisusega.

Inglise muusikakriitik Ernest Newman on Elgari muusikat kirjeldanud järgmiselt:

„Meil on alati tunne, et me ei kuule pelgalt muusika tegemist, ei ole tunnistajaks pelgale püüdlusele täita konventsionaalset vormi, vaid jälgime pikka ja alati huvitavat inimkogemuse rada; kogu see muusika on elanud enne paberile panemist [---] jääb mulje, et mõtlemine kontrollib vormi, mitte vorm mõtlemist.“

Viiulikontsert kestab mõnes esituses pea tund aega ning on sellisena žanri pikimaid näiteid. Teos algab klassikalisele kontserdile kohaselt laialaulusliku orkestri ekspositsiooniga, mis esitleb järjest kuut paaritaktilist ja kiirelt muutuvat, kuid omavahel harmooniliselt seotud teemat. Jõuline algus rahuneb maha, et juhatada sisse solist, kelle partii on *nobilmente* — õilis. Idüllilise varjundiga teine osa on pehme ja õrna iseloomuga, kaldudes helistikuliselt hoopis H-duuri. Seda on kirjeldatud „unistuste maailmana“ ning Elgar ise olevat öelnud 1932. aastal noorele viiuldajale Vera Hockmanile, et *Andante* koodas „kaks hinge ühinevad ja sulavad üheks“. Selle muusikalises materjalis võib leida sarnasusi Elgari oratooriumi „Gerontiusse unenägu“ teise osaga. Finaali eripäraks on kadents, mis eristub traditsioonilisest virtuoossuse demonstreerimisest sügava intiimsusega. Newmani sõnul on Elgari kadents „vahemäng tõsisele ja sügavale mõtisklusele, milles hing justkui taandub endasse ja otsib oma jõudu seesmiselt, keset ümberringi keerlevat elu“.

Elgari viiulikontsert on ERSO kavas olnud vaid viiel korral, viimati kõlas see 2017. aastal Mihhail Gertsji juhatusel ja Triin Ruubeli soleerimisel.

César Franck (1822—1890)
Sümfoonia d-moll (1888)

Prantsuse hilisromantismi esindaja **César Franck** on tänapäeval tuntud ühe väljapaistvama 19. sajandi prantsuse heliloojana, kuid oma eluajal tuli tal leppida pigem virtuoosse organisti ja hinnatud pedagoogi kui komponisti kuulsusega ning tema looming saavutas üleilmse tunnustuse alles 20. sajandil. **Sümfoonia d-moll** on Francki ainuke küps sümfoonia ja üldse tuntuim orkestriteos, mis valmis samal kümnendil näiteks Brahmsi neljanda ja Tšaikovski viienda sümfooniaga.

César Franck.

Võrreldes sümfoonia tugeva positsiooni ja traditsioonidega saksa–austria kultuuriruumis, oli prantsuse sümfonism 19. sajandil märksa tagasihoidlikum ning vähearvukam. Sümfooniatid komponeeriti küll, näiteks viljelesid žanri Félicien David, Édouard Lalo ja Charles Gounod, kuid Francki oopusele eelnenud teostest said suurema kõlapinna vaid üksikud — nimetada võib aasta varem valminud Camille Saint–Saënsi „Orelisümfooniast“ ja Hector Berliozsi „Fantastilist sümfooniast“ (1830). Oma osa prantslaste reserveeritud hoiakus sümfooniažanri vastu mängisid keerulised ajaloolised suhted Prantsusmaa ja Saksamaa vahel ning 19. sajandi tõusva rahvuslikkuse taustal, mis jõudis otsapidi ka muusikasse — Franck asutas 1871. aastal koos Saint–Saënsi ja Romain Bussine’iga prantsuse muusika edendamiseks ühingu Société nationale de musique (SNM) — ei olnud liigne vaimustus saksa (sümfoonilisest) muusikast ja sellest eeskjuju võtmine tervitav.

César Franck, kes oli belglane ning omandas Prantsuse kodakondsuse alles 1872. aastal, eristus aga teistest avatuma suhtumisega ning 1870. aastatest on tema loomingus selgelt näha huvi saksa muusika, eriti Richard Wagneri vastu, kelle teoste partituure ta igal suvel oma õpilase Henri Duparci soovitusel põhjalikult uuris. Elu viimased kümmekond aastat oli üldse Francki loomeelus väga viljakas aeg, mil järjest valmisid suurteosed nagu klaverikvintett (1879) ja oratoorium „Les Béatitudes“ (1879), sümfoonilised

variatsioonid (1885), sümfooniline poeem „Psyché“ (1886–87), prelüüd, aaria ja finaali sooloklaverile (1887) ja lõpuks sümfoonia. Ka sümfoonia žanri juurde jõudmist võib siduda osaliselt saksa mõjudega ning võib öelda, et Francki sümfoonia ühendab endas õnnestunult prantsuse muusika värvirohkuse ja voolava meloodilisuse saksaliku sümfoonilise struktuuriga.

Franck alustas tööd sümfoonia kallal 1887. aastal ning lõpetas oma õpilasele Henri Duparcile pühendatud teose 1888. aasta augustis. Sümfoonia esiettekanne leidis aset 17. veebruaril 1889 Pariisi konservatooriumis, mis oli tollal üks väheseid kohti, kus esitati kaasaegset muusikat. Franck soovis algul, et teost juhataks dirigent Charles Lamoureux, kes aga pakkumisest keeldus, öeldes, et Franck viiks oma teose konservatooriumisse, mis olevat „sümfoonia tempel“. Nii seisis dirigendipuldil hoopis Jules Garcin. Omaaegne teose retseptioon oli tõeliselt vastuoluline ning positiivsete arvamuste kõrval pidi Franck taluma ka väga sapiseid kommentaare. Tuntud on Charles Gounod' aramusavaldus, et sümfoonia olevat „dogmani viidud võimetuse kinnitus“. Kuulajatele oli harjumatu Francki harmoonia käsitusviis ning oreli imiteerimine orkestris, samuti tundus enneolematu inglissarve kasutamine soolopillina teises osas, ehkki näiteks nii Haydn kui ka Berlioz olid instrumenti oma sümfoonilises muusikas juba rakendanud. Kriitikud leidsid, et sümfoonias olevat vähe võlvust ning selle peateema olevat paslik konservatooriumiõpilase tasemele. Vaatamata karmidele hinnangutele, jõudis sümfoonia siiski üsna kiiresti orkestrite põhirepertuaari, saavutades oma kuulsuse kõrgpunkti 20. sajandi keskpaigas.

Francki sümfoonia, mis ühendab endas romantismi ja klassitsismi jooni, on kirjutatud heliloojale iseloomulikus tsükllilises vormis, mis tähendab teemade kordumist sümfoonia erinevates osades. Francki lähenemises nii struktuurile kui ka sisule võib täheldada Beethoveni mõju, kuid erinevalt Viini klassikust valis Franck nelja- või viieosalise vormi asemel kolmeosalise. Teadaolevalt polnud Franckil sümfooniat komponeerides kindlat programmi või n-ö poeetilisi ideed ning helilooja eelistas teosest rääkides puudutada selle kompositsioonitehnilisi, mitte sisulisi aspekte. Helilooja Louis de Serres'i küsimusele muusikaväliste ajendite kohta olevat Franck vastanud: „Ei, see on muusika, lihtsalt muusika. Samas mõtlesin *allegretto*'t, ennekõike esimest fraasi komponeerides, väga ebamääraselt iidsele protsessioonile.“ Lisaks põgusatele vihjetele Beethoveni üheksandale ja helilooja enda klaveritriole op. 1 nr 1 ongi see ainuke sisuline kommentaar, mida helilooja soostus andma. Kõige sagedamini on seletust otsitud sümfoonia süngele kolmest

noodist koosnevale avamotiivile, mida on kasutanud ka Beethoven viimase keelpillikvarteti viimases osas (seostatud sõnadega „Muss es sein?“) ja Liszt oma „Prelüüdides“. Võib oletada, et Franck tahtis avaldada austust eelkäijatele, kuid sama hästi võib mõelda, et heliloojale lihtsalt meeldis see motiiv. Nappidest sisulistest vihjetest on märksa tähelepanuväärsemad Francki struktuurilised uuendused, mille seast võib esile tõsta otsuse ühendada *Allegretto*'s aeglane teine osa konventsionaalselt kolmandaks osaks peetava skertsoga.

Sümfoonia esimene osa on kõige mahukam ning komponeeritud laiendatud sonaadivormis, millele eelneb aeglasel tempos sissejuhatus. Juba mainitud kurjakuulutavast algusmotiivist kasvab välja sümfoonia peateema. Helistike kiire vaheldumine loob põneva ja koloriitse harmoonilise plaani. Teine osa *Allegretto* sisaldab sümfoonia kõige kuulsamat katkendit — meeldejäädavat meloodiat, mida esitab inglissarv harfi ja keelpillide saatel. Struktuuriliselt jaguneb osa kolmeks, kus kahe ääristava lüüriilise trio vahele jääb elavam energiline skertsot meenutav lõik, milles Franck arendab edasi inglissarve avateemat. Seda osa on muusikateadlane Ralph Locke nimetanud „täiuslikuks pärliks“. Finaal *Allegro non troppo* on taas sonaadivormis ja algab rõõmsameelselt jõulise meloodiaga tšellode ja fagoti esituses, jõudes viimaks pulbitseva lõpuni. Koodas kuuleme tsükliilisele vormile kohaselt meenutusi nii esimese kui ka teise osa teemadest.

ERSO esituses on Francki sümfoonia kõlanud 21 korral, viimati aastal 2001 Arvo Volmeri juhatusel.

Meeta Morozov

TRIIN RUUBEL on üks oma põlvkonna väljapaistvamaid viiuldajaid. Ta tegutseb aktiivselt solisti ja kammermuusikuna ning on alates 2015. aastast Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri kontsertmeister. Ta on esinenud solistina Euroopas, Lõuna-Koreas ja Ameerikas.

Triin lõpetas Tallinna muusika-keskkooli ja Rostocki kõrgema muusika- ja teatrikooli Saksamaal (Petru Munteanu klassis). Õpingute ajal osales ta mitmetel konkurssidel, võites muu hulgas I preemia ja kaks eripreemiat Kloster Schöntali rahvusvahelisel viiuldajate konkursil.

Triin Ruubel. © Krõõt Tarkmeel.

Huvist kaasaegse muusika vastu asutati koos sõprade-õpingukaaslastega 2011. aastal Rostockis uue muusika ansambel Neophon; sealt tekkis koostöö kaasaegsete heliloojatega, nt Wolfgang Rihm, Peter Ruzicka ja Jörg Widmann. Uuel muusikal on Triinu repertuaaris oluline koht. Käesoleval hooajal esitab ta kaasaegseid viiulikontserte Erkki-Sven Tüürilt, Pēteris Vasksilt ja Mihkel Keremilt. Muuhulgas salvestab ta Keremi viiulikontserdi Pärnu Linnaorkestriga.

Solistina on Triin astunud üles orkestrite ees Eestis ja välismaal, sh ERSO, Eesti Festivaliorkestri, Läti Rahvusliku sümfooniaorkestri, Riga Sinfonietta, Tallinna kammerorkestri, Bolzano Haydni orkestri, Orchestre des Jeunes d'Île-de-France'i, Balkani festivaliorkestri, Norddeutsche Philharmonie Rostocki, Pori Sinfonietta, Poola kammerfilharmoonia ja Philharmonie der Nationeniga. Triinu seob korduv koostöö hinnatud dirigentidega nagu Neeme Järvi, Paavo Järvi, Olari Elts, Arvo Volmer ja Kristiina Poska. Triin on olnud Deutsche Kammerphilharmonie Bremeni ning Orchestre Philharmonique de Radio France'i külaliskontsertmeister.

2015. aastal alustas Triin õpetamist Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Ta on ka mitmeid aastaid olnud Järvi Akadeemia meistrkursustel juhendaja ning Eesti Festivaliorkestri liige. Meistriklassid on teda viinud ka Saksamaale ning Portugali.

Duos oma õe Kärt Ruubeliga on Triin debüteerinud Berliini Filharmoonias sarjas Debüt im Deutschlandfunk. Kammermuusikapartneriteks on tal olnud Elisabeth Leonskaja, Vikingur Olafsson, Matt Hunt, Olli Mustonen, Wolfgang Boettcher, Florian Donderer jt.

2020. aastal ilmus Triinu debüüt CD ERSO ja dirigent Neeme Järviga. Rahvusvahelises meedias palju positiivset vastukaja saanud ning BBC Music Magazine'i aasta 2020 parimate albumite hulka valitud plaadil kõlavad Edward Elgari viiulikontsert ja Wilhelm Stenhammari „Kaks sentimentaalset romanssi“.

Paavo Järvi. © Kaupo Kikkas.

PAAVO JÄRVI on laialdaselt tunnustatud kui üks tänapäeva silmapaistvamaid dirigente, keda seob tihe koostöö maailma parimate orkestritega. Ta on Zürichi Tonhalle orkestri peadirigent, alates 2004. aastast Deutsche Kammerphilharmonie Bremen kunstiline juht ning Eesti Festivaliorkestri asutaja ja kunstiline juht. Hooajast 2022/23 on ta ka NHK sümfooniaorkestri audirigent.

Neljandat hooaega Tonhalle orkestri muusikajuhina alustas Järvi renoveeritud kontserdimajas Bruckneri sümfooniade tsükliga ning lõpetas möödunud hooajal alustatud Mendelssohni sümfooniade tsükli. Hooaja lõpetas Beethoveni „Fidelio“ ettekanne ja salvestus koostöös lavastaja Eva Buchmanniga. Tema hiljutised salvestised hõlmavad John Adamsi 75. sünnipäeva tähistavat plaati ja Bruckneri 7. sümfoonia salvestist, mõlemad koostöös plaadifirmaga Alpha Classics.

Deutsche Kammerphilharmonie Bremeni kunstilise juhina on Paavo Järvi keskendunud põhjalikele projektidele heliloojatega nagu Beethoven, Schumann ja Brahms. 2022/23 hooajal jätkasid Paavo Järvi ja DKAM Haydni Londoni sümfooniade projektiga, mida esitatakse koos mitmel pool Euroopas ja Aasias.

Järvi kontserdihoobaeg lõpeb traditsiooniliselt Eestis Pärnu Muusikafestivalil, mille ta algatas aastal 2011. Festivali ning Eesti Festivaliorkestri edu on toonud küllakutseid mainekatelt kontserdiorganisatsioonidelt nagu Berliini Filharmoonia, Viini Konzerthaus, BBC Proms ja Hamburgi Elbphilharmonie. 2019. aastal debüteeris Eesti Festivaliorkester Jaapanis koos solist Midoriga ning möödunud sügisel külastati esmakordselt Lõuna-Koread. 2022. aastal tuli plaadifirma Alpha Classics alt välja orkestri kolmas album „Estonian Premieres“, millel kõlavad eesti heliloojate teosed.

Järvi on ka hinnatud külalisdirigent, esinedes orkestritega nagu Berliini Filharmoonikud, Amsterdamis Concertgebouw, Londoni Philharmonia orkester ja New Yorgi Filharmoonikud. Lisaks jätkab ta koostööd orkestritega, kelle juures ta on varem töötanud peadirigendi ja muusikajuhina, näiteks Orchestre de Paris, Frankfurdi Raadio orkester ja NHK sümfooniaorkester.

2019. aastal valiti Paavo Järvi Opus Klassiku aasta dirigendiks ning pälvis Rheingau muusikaauhinna kunstiliste saavutuste eest Deutsche Kammerphilharmonie Bremeniga Saksamaa orkestri- ja kultuurimaastikul. Ta on pälvinud veel Grammy auhinna Sibeliuse kantaatide salvestise eest Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga, Gramophone'i ja Diapasoni aasta artisti nimetuse ning Commandeur de L'Ordre des Arts et des Lettres aunimetuse Prantsuse kultuuriministeeriumilt panuse eest Prantsusmaa muusikaellu. 2015. aastal omistati talle Sibeliuse medal helilooja loomingu tutvustamise eest maailmas ning 2012 pälvis ta Hindemithi kunsti- ja inimsuse auhinna. Eesti kultuuri pühendunud toetajana on Paavo Järvi pälvinud 2013. aastal presidendi Valgetähe ordeni ja 2021. aastal teenetemärgi.

E · R · S · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Uue hooaja
sarjapiletid
nüüd
müügil!

pileti
keskus

erso.ee

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER (ERSO) on elav ja mitmekülgne orkester, kes püüdleb alati tipptaseme poole. Eesti vanimal ja mainekaimal regulaarselt tegutseval sümfooniaorkestril täitub sel hooajal 96. tegevusaasta. ERSO ajalugu ulatub aastasse 1926 ning sarnaselt paljude omataolistega maailmas on see seotud rahvusliku ringhäälingu sünni ja arenguga. Alates hooajast 2020/2021 on enam kui 100-liikmelise orkestri peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts. Neeme Järvi jätkab koostööd ERSOga eluaegse aupeadirigendina, orkestri kunstiline nõustaja on Paavo Järvi, varasemad peadirigendid on olnud Olav Roots, Paul Karp, Roman Matsov, Neeme Järvi, Peeter Lilje, Leo Krämer, Arvo Volmer, Nikolai Aleksejev ja taas Neeme Järvi.

ERSO on käinud arvukatel turneedel ning osalenud mainekatel rahvusvahelistel muusikafestivalidel. 2021. aasta novembri lõpus osalesid ERSO ja Olari Elts Poolas rahvusvahelisel Kesk- ja Ida-Euroopa muusikafestivalil „Eufonie“. 2019. aastal avasid ERSO ja Neeme Järvi Prantsuse Raadio maineka Montpellier’ muusikafestivali ning orkester käis Kesk-Euroopa turneel, kus Neeme Järvi juhatusel esineti Viini Musikvereini kuldses saalis, Linzi Brucknerhausi suures saalis, Praha Rudolfinumi Dvořáki saalis ja Bregenzi Bodensee saalis ning Mihhail Gertsji juhatusel Saksamaal Erlangenis ja Viersenis. Veel on esinetud sellistel maailmalavadel nagu Berliini Konzerthaus, New Yorgi Avery Fisher Hall (praeguse nimetusega David Geffen Hall), Peterburi filharmoonia suur saal ja Maria Teatri kontserdisaal, Kölni filharmoonia, Helsingi Musiikkitalo, Stockholmi Berwaldhallen jt. Lõppenud hooajal toimusid kontserdireisid Prantsusmaale, Saksamaale ning Inglismaale.

ERSO plaadistuste kõrget kvaliteeti on esile tõstetud mainekates klassikalise muusika ajakirjades ning sellega on kaasnenud mitmed tunnustused, millest olulisim on Eesti esimene Grammy (2004, dirigent Paavo Järvi), värskemad aga aasta klassikaalbumi tiitel 2020. aastal Eesti muusikaauhindade jagamisel Elleri sümfooniliste poeemide teise plaadi eest (dirigent Olari Elts) ning kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapremia ERSO-le ja Olari Eltsile seniste Elleri muusika salvestiste eest. Suurepärane koostöö on ERSO-l selliste mainekate plaadifirmadega nagu Chandos, BIS, Onyx, samuti Ondine, ERP jt.

Lisaks kohalikele raadio- ja telekanalitele on ERSO kontserte üle kandnud Mezzo ja medici.tv ning EBU vahendusel on need jõudnud paljudesse Euroopa raadiojaamadesse. 2020. aastal alustas tegevust ERSO TV (erso.tv), kus saab vaadata kõiki orkestri live-kontserte ning juba toimunud esinemisi.

ERSO
PEASPONSOR

E · R · · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

EESTI RIIKLIK
SÜMFOONIA-
ORKESTER

KLAVER
ANNA ŠELEST

KLAVER
DMITRI ŠELEST

DIRIGENT
NEEME JÄRVI

JÄRVI JA SUVEKLASSIKA

21

JUUNI
ESTONIA KONSERTSISAAL
KELL 19

HOOLAJA
SUURSPONSOR

REVAL CAFE

RADISSON COLLECTION
TALLINN

LIVIKO
SINIO 1898

PAKEND & PRINT
1997-2018 © K&P OÜ 2022-2023

BioBlock®

Postimees
MEDIAPARTNER

CÉCILE CHAMINADE
CLARA SCHUMANN
MIHKEL LÜDIG
FRANCIS POULENC

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts

Eluagene aupeadirigent Neeme Järvi, **kunstiline nõustaja** Paavo Järvi

Koosseis 2. juunil 2023:

I VIIUL

Marta Spärniņa
Marge Uus
Kristiina Aimala
Elisabeth Härmand
Kätlin Ivask
Astrid Muhel
Hanna–Liis Nahkur
Tõnis Pajupuu
Merje Roomere
Piret Sandberg
Kaiu Talve
Andrus Tork
Tarmo Truuväärt
Liis–Helena Väljamäe

II VIIUL

Kadi Vilu
Kriitel Kiik
Alisa Kuznetsova
Miina Laanesaar
Egert Leinsaar
Maiu Mägi
Varje Remmel
Mari–Katrina Suss
Marlis Timpmann
Maaren Vihermäe
Annelize Vlasenko
Ida Teppo–Gualandi

VIOOLA

Rain Vilu
Liina Žigurs
Helena Altmanis
Mall Help
Sandra Klimaitė
Mairit Mitt–Bronikowska
Martti Mägi
Juhan–Palm Peipman
Karin Sarv
Kristiina Välja

TŠELLO

Theodor Sink
Villu Vihermäe
Tõnu Jõesaar
Levi–Danel Mägila
Katrin Oja
Lauri Toom

Margus Uus
Karret Sepp

KONTRABASS

Mati Lukk
Regina Udod
Janel Altroff
Imre Eenma
Xiaonan Nie
Kaupo Olt

FLÖÖT

Mari–Liis Vind
Janika Lentsius

OBOE

Guido Gualandi
Aleksander Hännikäinen
Heli Ernits

KLARNET

Soo–Young Lee
José Carlos Domínguez
Almela
Meelis Vind

FAGOTT

Jakob Peäske
Kaido Suss
Kristjan Kungla

METSASARV

Ye Pan
Kalmer Kiik
Kalle Koppel
Artur Reinpõld

TROMPET

Indrek Vau
Erki Möller
István Baráth
Ivar Tillemann

TROMBOON

Andres Kontus
Väino Põllu
Johannes Kiik

TUUBA

Madis Vilgats

TIMPANID

Helgi Porleiksson

SA ERSO juhatuse liige

Kristjan Hallik

Produtsent

Daily Trippel

Orkestri mäenedžer

Marko Metsaru

Partnersuhete ja müügijuht

Kaire Taberland

Maine– ja kommunikatsioonijuht

Kärt Ruubel

Toimetaja

Anita Maasalu

Noodikoguhoidja

Mariell Aren

Disainer

Norman Orro

Personalijuht

Piret Veensalu

Pillilao juhataja

Egert Leinsaar

Lavameistrid

Jüri Korjus
Kristjan Lume

Yaata kõiki Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri
live-kontserte ning juba toimunud esinemisi
mugavalt oma kodus.

www.erso.tv

Sinu digitaalne
kontserdisaal!

ERSO.TV

KUTSUME KUULAMA

ODESSA CLASSICS TALLINN 2023. ERSO JA BOTVINOV

K, 7. JUUNI KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Arvo Pärt. „Swansong“

Sergei Rahmaninov. Klaverikontsert nr 2 c–moll op. 18

Rudolf Tobias. „Varese sõjasõnumida“

Lepo Sumera. Sümfoonia nr 1

TRIIN RUUBEL viiul, ERSO, dirigent PAAVO JÄRVI

JÄRVI JA SUVEKLASSIKA

K, 21. JUUNI KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Cécile Chaminade. Kontsertpala klaverile ja orkestrile op. 40

Clara Schumann. Klaverikontsert a–moll op. 7

Mihkel Lüdig. Sümfooniline pilt „Jaaniöö“

Francis Poulenc. Kontsert kahele klaverile d–moll FP 61

ANNA ŠELEST klaver, DMITRI ŠELEST klaver, ERSO, dirigent NEEME JÄRVI

E · R · · O

Estonia pst 4
10148 Tallinn
tel 6 147 787
erso@erso.ee
www.erso.ee

Kuula ja vaata uuesti!

 ERSO.TV